

Handlingsplan for et godt psykososialt miljø.

Ljan skole og aktivitetsskole 2014 -2015

"Alle innenfor! – trygge elever i et godt læringsmiljø"

Oppdatert 29.08.2014

Lovverk

Opplæringsloven §9A-3 omhandler elevenes psykososiale miljø.

"Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte elev kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør. "

Opplæringsloven §9a-3 – andre ledd- personalets handlingsplikt

"Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn."

Opplæringsloven §9a-3 – tredje ledd- Plikt til å behandle anmodninger fra elever/ foresatte.

"Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som vedkjenn det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarest mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova.."

Opplyse om klageadgang, Forvaltningsloven § 28 og 29

Mål for skolemiljøet:

Elevene på Ljan skole og AKS skal oppleve et inkluderende og trygt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Alle elever får være med i lek (eks. friminutt og AKS)

Alle elever skal ha noen å være sammen med og oppleve sosial tilhørighet.

Alle elever skal oppleve et skolemiljø fritt for krenkende atferd (nulltoleranse).

Alle elever opplever at de får hjelp til å løse konflikter.

Alle elever skal føle seg trygge på ta ordet i undervisningssituasjonen (f.eks aksept for å svare feil)

Alle elever skal oppleve tilpasset opplæring.

Mål for skolemiljøarbeidet:

Ljan skole og AKS har rutiner og jobber systematisk for å sikre elevenes psykososiale miljø, jfr § 9A-3.

Alle skolens ansatte kjenner til handlingsplikten. Ved mistanke eller kunnskap om krenkende atferd skal ansatt gripe inn, eller undersøke saken og varsle skoleledelsen. (Eks. skriftlig notat, legges også i elevmapper.)

Dersom elev eller foresatte ber om tiltak vedrørende elevens psykososiale miljø fatter rektor vedtak, jfr 9A-3, tredje ledd.

Elevsaker følges opp i ressursteam en gang i måneden og på sosial/pedagogisk møte som avholdes ukentlig.

3

Skolens handlingsplan behandles i elevråd, FAU, driftsstyre, SMU og hele skolens/AKS personalet en gang i året.

Skolens og AKS definisjon av krenkende atferd:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre.

Eks på krenkende atferd:

Fysisk vold, knuffing, utskjelling, negativt kroppsspråk, blick eller utestenging.

Negative ytringer om kjønn, utseende, familie, etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger.

Blir ertet på en ekkel måte, kalt stygge ting, blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket el. l.

Krenkende atferd kan skje som enkelthandlinger eller ved gjentatte handlinger.

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

Definisjon av mobbing:

"..gjentatt negativ eller "ondsinn" atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare deg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing."

Ljan skoles handlingsplan for et godt psykososialt miljø viser skolens beredskap i å forebygge, avdekke, iverksette tiltak og følge opp krenkende atferd. *Handlingsplanen inneholder rutiner, tiltak og faglige prinsipper som skal følges av alle ansatte ved skolen.*

4

Rutiner for oppfølging av krenkende atferd.

1.

Undersøkelser. Alle ansatte på skolen/AKS har plikt til å finne ut hva som faktisk har skjedd. De skal ikke vente og se det an, men ta tak i det så raskt som mulig. Samtale med den som har blitt plaget, for å skaffe informasjon og gi støtte. Kontaktlærer/ Baseleder informerer foresatte.

2.

Ved mistanke om krenkende adferd/mobbing skal *det rapporteres til ledelsen/sosiallærer/AKS-leder*. Det skal legges skriftlig informasjon med kopi i elevmappen. Vold skal meldes rektor/ ledelse. Elever, lærere og foresatte kan melde til skolen om mobbing og/eller dårlig psykososialt skolemiljø.

3.

Rektor fatter vedtak dersom det avdekkes krenkende adferd/mobbing. Dersom foresatte eller elev ber om tiltak skal det også fattes et vedtak, paragraf 9A.

4.

Samtale med den/de som har blitt krenket/mobbet for å skaffe informasjon og gi støtte. Informere foresatte samme dag som skolen er blitt kjent med situasjonen.

5.

Samtale med den som har krenket/mobbet. Eleven/elevene inn til samtale, en av gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at mobbingen er uakseptabel og at den må

5

stoppe umiddelbart. Gjør avtaler om hva som skal skje, og sett opp en ny samtale. Samtalene følges opp av rektor/ sosiallærer/ ledelse/ aks –leder/baseleder og dokumenteres.

6.

Samtaler med foreldrene til mobberne. Dersom rektor/ sosiallærer/ ledelse/ AKS ledere snakker med elevene skal foresatte informeres. Samtalene skal dokumenteres.

7.

Sanksjoner og dokumentasjon. Sett inn sanksjoner overfor mobbere dersom det er nødvendig. Sanksjonene skal dokumenteres. (se konsekvenser)

8.

Oppfølging. Kontaktlærer/AKS ledere følger opp tiltakene og informerer foresatte(telefon/mail). Tiltakene videreføres til mobbingen opphører. Sosiallærer har avsluttende samtaler med elev og foresatte.

9.

Skolen søker råd og hjelp om nødvendig. Ledelsen/Sosiallærer/Aks -ledere kan ta kontakt med f.eks. PPT, barnevern, politi og Bup.

6

Mulige konsekvenser ved mobbing /krenkende adferd

Nivå 1:

Ringe hjem fra sosiallærer/rektors kontor.

Miste et privilegium eller aktivitet.

Konsekvenser etter avtale med foresatte.

Nivå 2:

Etter avtale med foresatte kan elever som viser krenkende adferd/mobber starte tidligere på skolen, slik at offeret ikke plages på skoleveien.

Etter avtale med foresatte kan elever som viser krenkende adferd/mobber sitte igjen etter undervisningen er slutt slik at offeret ikke plages på hjemveien.

Nivå 3:

Elever som viser krenkende adferd/mobber kan få undervisning utenfor klassen i en periode.

Midlertidig klassebytte for elever som viser krenkende adferd/mobber.

Permanent klassebytte for elever som viser krenkende adferd/mobber.

Bekymringsmelding til barnevernet.

Nivå 4:

Bortvisning fra undervisning. Politianmeldelse.

Ny teknologi og mobbing

Mobbing ved hjelp av mobiltelefon og internett foregår mest utenfor skolen. På Ljan skole tar vi likevel opp denne formen for mobbing på skolen. Det er ikke lov å bruke mobiltelefon på skolen. Internett og e-post skal bare brukes i tilknytning til undervisning. Konsekvens for overtredelse er utestengelse fra skolens nett i 14 dager.

Husk at elever som er utsatt for tradisjonell mobbing på skolen, også kan være utsatt for digital mobbing.

Se også Ljan skoles eget skriv for mobilbruk.

Forebyggende arbeid på Ljan skole og Aktivitetsskole

Skolenivå/ Aktivitetsskole

Regler for orden og oppførsel

Skolen har felles regler for orden og oppførsel som alle elever og ansatte må kjenne.

"Det er mitt valg":

"Det er mitt valg" er et undervisningsopplegg for utvikling av gode elev- og klassemiljø og forebyggende arbeid. Målet er å hjelpe elevene til å utvikle en positiv sosial atferd, bidra til personlig vekst og utvikling, samt sosial kompetanse med vekt på å ta ansvar for egne valg og handlinger. Læreren får et konkret metodisk verktøy for utvikling av elevmiljøet som ledd i det forebyggende arbeidet. Hele personalet også AKS er kurset i opplegget, noe som gir en felles plattform for arbeid mot et godt skolemiljø.

Ståstedsanalyse(trivselsundersøkelser)

Skolen gjennomfører trivselsundersøkelser på alle trinn 2 ganger i halvåret. Målet med disse er å fange opp elever som faller utenfor det sosiale miljøet. Det gir også elevene mulighet til å fortelle om de ser eller vet om mobbing rundt seg.

Stopp –regelen

Trivselsvakter

I friminuttene er elever på 6 trinn ute og hjelper andre elever med igangsetting av lek, oppfølging av elever om de går alene osv. Elevene har egen vest og er godt synlige ute.

9

Lekegrupper

Lærere organiserer etter behov lekegrupper ute. Det er da avtalt på forhånd hvem som skal leke sammen, hva de skal leke og hvor de møtes. Det er et tiltak for å sikre at alle har noen å være sammen med, og at flere blir kjent i lek.

Vennegrupper

Vennegrupper på 1-4 trinn og samværsgrupper på 5-7 trinn. Et samarbeidsprosjekt med FAU.

Sosial kompetanseplan

En plan organisert rundt fem ferdighetsdimensjoner, Empati, samarbeid, selvhevdelse, selvkontroll og ansvarlighet.

Inspeksjon

Gode inspeksjonsrutiner. Personalet drøfter rutinene i fellesmøter, slik at vi kan fremstå mest mulig helhetlig for elevene.

Elevråd

Elevrådsrepresentanter kurses årlig i arbeid mot mobbing.

Leder og nestleder i elevrådet sitter i skolemiljøutvalget, der elevenes psykososiale miljø står i fokus - Opplæringsloven § 9a.

Klassenivå

Klasseregler som lages med bakgrunn i skolens regler for orden og oppførsel.

Klassemøter regelmessig.

10

Elevrådsrepresentantene kurses i god samhandling og tar dette med seg til klassene. Møter i skole og miljøutvalg

Trivselsundersøkelser 2 ganger pr år(september og februar)i alle klasse.

Individnivå

Elevsamtaler med fokus på trivsel, trygge rammer og klare forventninger.

Utviklingssamtaler.

Skriftlig vurdering

God kontakt med hjemmet.

Annet

Samarbeid med FAU

Skolemiljøutvalg

Ukentlige sosial/pedagogiske møter mellom skolens ledelse, aktivitetsskoleledere og sosiallærer

Sosial kompetanseplan

Fellessamlinger

Felles regler for friminutt og utelek.

Felles regler for mobilbruk

Felles regler for leksehjelp.